شیری ڕەش … نوها مەحوی

شیری ڕەش شیری سنگی ژنێکی نوسەرە کەهەمیشە نەنکی ئاگاداری دەکاتەوە کەخەم نەخوات .چونکە هەرچەند خەم بخوات شیرەکەی زیاتر دەترشێت.. خانمی نوسەر هەرچی دەکات ناتوانێت لەبیری بکات کە شیرەکەی چۆن دەترشێت و ڕەش هەڵدەگەڕێ.

ئەم کتێبە چیرۆکی ململانێی ژنێکی نوسەرە لەگەڵ “خود”ە ناجێگیرەکانی ناو خۆی ,نێوان ئەو ژنەی کە دەیەوێت ئازاد بێت و لەهەر شوێنێکی زەوی ویستی بژی و هەرگیز جێگیر نەبێت. بەڵام قەدەر وادەکات هاوسەرگیری بکات لەکاتێکدا پێشتر هەرگیز نەی ویستوە هاوسەرگیری بکات و جێگیر بێت. بەهۆکاری ئەوەی هەمیشە کتێبەکانی بەهاوسەری خۆی داناوەو, پێشی وابوە هەرگیز پیاوێک ئامادە نیە بێتە هاوسەری دووەمی ژنێک.

یەکەم جار کە ئەم کتێبەم خوێندەوە 2 ساڵ پێش ئێستا بوو, ئەوکات منیش وەک نوسەر پێم وابوو, کەهەرگیز ناتوانم دەست بەرداری ئەو ئازادیە بم کە لە تەنهایدا هەیە, بەڵام رۆژێک عەشق بەردەرگای دڵ دەگرێت وداگیری دەکات, ئەوکات دەبینە داگیرکراوێک کەمەعشوق هەموو بونمان دەبات,لەگەڵ ئەمەشدا ئەوەی کەنابێت بیبات, یان ڕاستر بڵێم ئەوەی کەنابێت بهێڵین بینات(ئازادی)ە لەعەشقدا, دەبێت هەردوو عاشق و مەعشوق لەعەشقدا ئازاد بن ئەگەر وانەبێت ئەوا عەشق مانایەکی نامێنێت. ئەگەر ئازادی و عەشق بەیەکەوە بون, ئەوکات بەیەکەوە بوون لەگەڵ مەعشوق دا ئاسانتر دەبێت نوسەر لە ڕۆمانەکەدا بەم شێوەیە پێناسەی خۆی دەکات(من نوسەرم, من کۆچەریم, من جیهانیم, من عاشق سۆفیگەراییم, من ئاشتیخوازم, من ڕووەکیم)لەهەمان کاتدا ژنیشم

نوسەر لە ڕۆمانەکەدا دەکەوێتە شەن وکەوکردنی “خود”ەکانی ناو خۆی لەهەمان کاتیشدا دەکەوێتە شەڕی ئەو بەشانەی خۆی کەهەریەکەیان بەجیا ئەیانەوێت ئەو بەکاربهێنن و ببنە دەسەڵاتداری خودی گەورە..

)لەوانەشە هەموو ژنێک لەناو حەریمێکی بچووکی ناوەوەی خۆیدا بژی و هەر ئەو دژبەیەکی و ناتەبایی و نەگونجانەی نێوان خودە ناکۆکەکانی ناو خۆمان بێت, کەبەتەواوی بمانکات بە خۆمان)

هەرجارەو بەپێی سیستەمێک لەگەڵ ژنە پەنجەییەکانی ناو خۆی هەڵسوکەوت دەکات, جارێک پاشایەتی, جارێک دیکتاتۆری لەکۆتای دا دیموکراسی دێت بەڵام دیموکراسیش تەختێک نیە لە گوڵ.

لەڕۆمانەکەدا بەر ژیانی زۆربەی ژنە نوسەرەکان دەکەوین, ژیانی ژنە نوسەرەکان و پەیوەست بە هاوسەر و مناڵەکانیان دەخوێنینەوە..

پەیوەندی ئەو ژنانەی ژیانی خۆیان کردە قوربانی تا هاوسەرەکانیان بنوسن, یان ئەو ژنانەی بەلەدایک بونی مناڵەکینا ئیلهامیان بە هاتوەو بونە نوسەری بەناوبانگ ..وەک نوسەری زنجیرەی(هاری پۆتەر)
کە دوای لە دایک بونی منالی یەکەمی دەستی کرد بەنوسینیکرد
نوسەر لە ڕۆمانەکەدا بەردەوام لە دڵەڕاوکێدایە سەبارەت بە هاوسەرگیری و مناڵ خستنەوە.. باس لە سۆنیا ی هاوسەری تۆڵستۆی دەکات, سۆنیا نوسەر نەبوو بەڵام ئەوپەڕی هەوڵی خۆیدا تا هاوسەرەکەی بنوسێت ئاگای لەمناڵەکان ئەبوو, ئەیبردنە دەرەوە تا تۆڵستۆی بێزارنەکەن.. بەڵام کوا....? کوا ناوی سۆنیا کوا ڕێز و تەقدیر بەو ئەوژنە,من بەش بە حاڵی خۆم بەهۆی ئەوەی تۆڵستۆی کەلە کۆتاییەکانی ژیانی دا ویستی زەوی و زارەکەی ببەخشێت بە هەژاران و سۆنیا ڕازی نەبوو وام زانیوە سۆنیا غەدری لە هاوسەرەکەی کردوە بەڵام پاش بڵاوبونەوەی یاداشتەکانی سۆنیا ئەوکات زانیم سۆنیا کە بوو, سۆنیا چی کرد..
ئەی ئەگەر پێچەوانەوە بوایە? سۆنیا نوسەر بوایە
هاوسەرەکەی چی بۆ دەکرد تا بنوسێت..?
کەم نین ئەو ژنانەی کە بە ژیانی هاوسەرگیری دروست نەبوون, بەرگەی ژیانێکی لەو جۆرە ناگرن
نمونەی ئەوان سێلقیا پلات کە سەرباقی هاوسەرگیری هەر بەردەوام بوو لە نوسین پاش ئەوەی لەگەڵ هاوسەرەکەی کێشەیان بۆ دروست بوو, هاوسەری سێلقیا سەرباقی هەبوونی دوو مناڵ لە سێلقیا ,لەگەڵ ژنێکی تر پەیوەندی هەبوو شەوێک سێلقیا بانگی دەکاتەوە بۆ ماڵەوە تا دوبارە دەست پێبکەنەوە, بەڵام ئەو دەڵێت کە ئەو ژنە دووگیانە.
پاش ڕۆشتنی ئەو سێلقیا نانی بەیانی مناڵەکان ئامادە دەکا و لەژورەکەیان دای دەنێت دواتر دەرگاکان دادەخات و گازی چێشت خانەکە دەکاتەوە و ئارام ئارام هەڵیدەمژێت و کۆتای بەخۆی دەنێت.
ژنێکی نوسەر واتە چی..? ژنێک عاشق بە کتێب ژنێک کەلەگەڵ بۆنی مەرەکەب دەژی
بەڵی هاوسەرگیری ئەم ژنە نوسەرە چۆن بێت?
لەگەڵ پیاوی ناو کتێبەکان عاشقی پیاوێکی دیکەش دەبێت, لەگەڵ پاڵەوانەکەی خەیاڵی, پیاوێکی دیکەش دەکاتە پاڵەوانی خۆی..
وەک کۆچەر ئەبوبەکر دەڵێ پیاوە کاغەزیەکان, عاشقترن لە پیاوە گۆشتیەکان.
ئەگەر هاوسەری ژنێکی نوسەر بزانێت پێش ئەو ژنەکەی دڵداری تۆڵستۆی بوە,
یان جەندین شەوی لە ژورەکەی “کافکا “دا بەسەربردوە و کافکا دەی داوەتەوە و بەیەکەوە بێداربوون و بەشەقامەکانی پراگ دا پیاسەیان

کردوە.
بڵێی ئاسای بێت بۆ پیاوێک هاوسەرەکەی دڵی بە پۆستێکی تازەی فەیسبوکێکی نوسەرێک بکرێتەوە, کەیەکێکە لە چیرۆکە کۆنەکانی و کاتی خۆی لەقۆناغی زانکۆدا خوێندویەتیەوە و ئێستا کە دوبارە دەیخوێنێتەوە شادیدەکات .
ئەی ئەگەر ژنێکی نوسەر ببێتە دایک ,ئاگای لەپیاوەکەی خەیاڵی و پیاوەکەی تەنیشتی بێت
چاودێری منداڵی یەکەمی کە(کتێب)ە و لەگەڵ منداڵەکەی باوەشی دەکات.
ئەلیف لە چاوپێکەوتنێکدا پسیاری هاوسەرگیری لێدەکرێ…
وەڵامی ئەو ئەوە دەبێت کە من هاوسەرگیری ناکەم ئەگەریش بیکەم لەوانەیە لەگەڵ پیاوێک بیکەم کە پێشتر هاوسەرگیری کردبێت و منداڵی هەبێت بۆئەوەی منداڵەکانی بەخێو بکەم..
پاش ماوەیەک کە وتارەکە بڵاو دەبێتەوە بە ناونیشانی بە تاسەی بون بە باوەژنم بڵاو دەبێتەوە.

(کایەی ئەدەب هیچ جیاوازیەکی لەگەڵ دارستانێک لە خودێکی ڕامنەکراونیە) مندالەکان بەناوی دایکیانەوە بانگ ناکرێن, نازناوی باوکیان هەڵدەگرن, دوای هاوسەرگیریش نازناوی هاوسەرەکانیان, کچان هەمیشە دەبێت لەنێو کایەی ئەدەبدا بن.

شیری ڕەش
لەچاپکراوەکانی ناوەندی غەزەلنووس ە بۆ ساڵی 2018
ڤیەننا سەلام بەوەرگێڕانێکی ناوازە لە ئینگلیزیەوە کردویەتی بە کوردی.